

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Białymstoku**

Białystok, dnia 8 września 2011 r.

**Pani
Janina Mironowicz
Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy
w Białymstoku**

LBI-4101-08-03/2011
P/11/151

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku przeprowadziła w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Białymstoku („Urzędzie”) kontrolę realizacji w latach 2009-2010 zadań w zakresie wykorzystania środków Unii Europejskiej na realizację projektów dotyczących aktywizacji zawodowej bezrobotnych w ramach komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 („POKL”).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym 9 sierpnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo uchybienia, działania Urzędu w zakresie objętym kontrolą. Stwierdzone uchybienie dotyczyło niekorzystania z możliwości renegotjacji umów z beneficjentami, którzy nie zrealizowali planowanych rezultatów.

1. Urząd był właściwie przygotowany pod względem prawno-organizacyjnym do wykonywania funkcji Instytucji Pośredniczącej II stopnia dla działań 6.1² i 8.1³ POKL, realizowanej na mocy porozumienia zawartego 21 sierpnia 2007 r. z Samorządem Województwa Podlaskiego⁴. Zadania związane z koordynacją i rozliczaniem projektów realizowanych w ramach tych działań przypisano Wydziałowi Koordynacji i Wdrażania POKL, którego pracownicy posiadali doświadczenie i wiedzę na temat lokalnego rynku pracy oraz znali kryteria i procedury wyboru projektów. Osoby te były członkami Komisji

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Działanie 6.1 „Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie”

³ Działanie 8.1 „Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie”

⁴ Instytucja Pośrednicząca POKL

oceny projektów („KOP”) i dokonywały weryfikacji oraz oceny wniosków o dofinansowanie składanych przez beneficjentów.

W wyniku konkursów i naborów projektów systemowych, w latach 2009-2010 Urząd przyjął do realizacji 53 wnioski o dofinansowanie w działaniu 6.1 i 101 wniosków w działaniu 8.1. Zawarto 29 umów na kwotę 18.170,1 tys. zł w poddziałaniu 6.1.1⁵ i aneksowano 28 umów na łącznie 118.249,8 tys. zł w poddziałaniach 6.1.2 i 6.1.3⁶, a także podpisano 101 umów na kwotę 62.535,0 tys. zł w poddziałaniach 8.1.1, 8.1.2 i 8.1.3⁷.

2. Urząd prawidłowo przygotował, upublicznił i przeprowadził 12 analizowanych przez NIK postępowań konkursowych z lat 2009-2010. Stosownie do wymogów instrukcji wykonawczych Urzędu⁸:

- potencjalnym beneficjentom zorganizowano spotkania informacyjne, a ogłoszenia o konkursach wywieszano w siedzibie i na stronie internetowej Urzędu,
- przygotowano dokumentację konkursową zawierającą informacje na temat charakteru (typów) projektów, kategorii beneficjentów, aktualnych potrzeb podlaskiego rynku pracy oraz działań wspomagających realizację priorytetów rozwoju społeczno-gospodarczego województwa. Do dokumentacji konkursowej każdorazowo dołączano instrukcje wypełnienia wniosków o dofinansowanie,
- określono szczegółowe kryteria oceny projektów (dostępu i strategiczne), w tym premiujące projekty skierowane do określonych grup docelowych (m.in. osób powyżej 50 roku życia oraz niepełnosprawnych). Ustalane kryteria były spójne z celem strategicznym określonym w Strategii rozwoju województwa podlaskiego do 2020 roku „Rozwój zasobów ludzkich zgodnie z potrzebami rynku pracy”,
- sporządzono listy rankingowe projektów w kolejności zgodnej z punktami przyznanymi przez członków KOP, a z beneficjentami projektów ocenionych najwyższej podpisywano umowy o dofinansowanie.

3. Urząd prawidłowo i rzetelnie prowadził nadzór nad realizacją projektów przez beneficjentów. W latach 2009-2010 przeprowadzono 139 kontroli realizacji projektów, 14 kontroli na ich zakończenie oraz 130 tzw. „wizyt monitoringowych”, co odpowiadało

⁵ Poddziałanie 6.1.1 „Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy”

⁶ Poddziałanie 6.1.2 „Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie” i Poddziałanie 6.1.3 „Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych”

⁷ Poddziałanie 8.1.1 „Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw”, Poddziałanie 8.1.2 „Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie”, Poddziałanie 8.1.3 „Wzmacnianie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności”

⁸ Wersje obowiązujące w latach 2009-2010 (od nr 9 do nr 15)

ilości kontroli zaplanowanych i zatwierdzonych przez Instytucję Pośredniczącą POKL. Analiza dokumentacji 20 postępowań kontrolnych dotyczących projektów o łącznej wartości 13.265,4 tys. zł wykazała, że Urząd przestrzegał obowiązujących zasad:

- pisemnie informowano beneficjentów o terminie i zakresie kontroli oraz składzie zespołów kontrolnych,
- wyniki kontroli udokumentowano na odpowiednich listach sprawdzających, w świetle których weryfikowano m.in. poprawność rozliczeń finansowych, kwalifikowalność wydatków oraz przestrzeganie obowiązku udzielania zamówień publicznych i stosowania zasady konkurencyjności,
- w trakcie pięciu (z 20) kontroli na zakończenie realizacji projektów sprawdzono osiągnięcie planowanych rezultatów. W dwóch projektach planowane przez beneficjentów efekty uzyskano, a w trzech części zakładanych i zatwierdzonych przez Urząd efektów nie została osiągnięta:
 - w projekcie „Stop - czas na zmiany II”⁹, beneficjent osiągnął tylko 47,5% uczestnictwa w projekcie co najmniej 50% osób powyżej 45 roku życia, tj. rezultatu będącego na etapie wniosku o dofinansowanie projektu kryterium strategicznym, za które przyznano beneficjentowi dodatkowe 5 punktów przesadzających o dofinansowaniu tego przedsięwzięcia (w kwocie 623,4 tys. zł),
 - w projekcie „Turystyka wiejska - nowe możliwości rozwoju”, w okresie pół roku po zakończeniu projektu nie uzyskano rezultatu mierzonego wskaźnikiem oddziaływania, a w projekcie „Samorządni w nauce - e-learning dla pracowników jst”, osiągnięto tylko 72% rezultatu mierzonego wskaźnikiem skorzystania z publikacji „Dobrych praktyk” w zakresie e-learningu (efekty mierzone tymi wskaźnikami nie decydowały o przyznaniu dofinansowania).

Urząd uznał te projekty za zakończone i nie skorzystał z możliwości renegocjowania umów o dofinansowanie (§ 25)¹⁰, mimo nieosiągnięcia rezultatów zadeklarowanych przez beneficjentów i zatwierdzonych w umowach o dofinansowanie.

Nie skorzystano z tej możliwości również w przypadku projektu „Aktywna kompleksowe wsparcie kobiet pozostających bez pracy na obszarach wiejskich”¹¹. Kontrolując beneficjenta tego projektu NIK stwierdziła, że rezultat polegający

⁹ Realizowany na podstawie umowy z 4 czerwca 2009 r. i zamknięty 28 czerwca 2011 r.

¹⁰ W myśl § 25 ust.3 obu umów, „w razie stwierdzenia nieosiągnięcia na danym etapie projektu założonych we wniosku rezultatów projektu”, Urząd „ma prawo renegocjować umowę z beneficjentem, o ile w wyniku analizy wniosków o płatność i przeprowadzonych kontroli zachodziło podejrzenie nieosiągnięcia ww. rezultatów”

¹¹ Realizowany na podstawie umowy z 1 czerwca 2009 r. i zamknięty 20 maja 2011 r.

na powrocie do pracy¹² wszystkich 375 uczestniczek został zrealizowany w 86,4%. W tym rezultat ten został w części osiągnięty poprzez zawarcie przez samego beneficjenta z uczestniczkami projektu 116 umów wolontariatu i 19 umów o dzieło (bez tych umów realizacja wskaźnika wyniosła 50,4%), o czym Urząd został poinformowany w końcowym wniosku o płatność.

4. Urząd podjął działania w celu wdrożenia siedmiu rekomendacji przedstawionych w styczniu 2011 roku przez audytorów zewnętrznych w raporcie z badania ewaluacyjnego „Analiza wpływu interwencji z EFS na rynek pracy w województwie podlaskim”. Między innymi w Planie działania na 2011 rok wyodrębniono alokację na projekty obejmujące wyłącznie osoby powyżej 50 roku życia (3.000 tys. zł) i osoby niepełnosprawne (2.000 tys. zł), wprowadzono dwa szczegółowe kryteria dostępu - grupa docelowa co najmniej 6% osób niepełnosprawnych i co najmniej 30% osób z terenów wiejskich oraz kryterium efektywnościowe polegające na zwiększeniu udziału uczestników, którzy poprzez udział w szkoleniach znajdą zatrudnienie.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o korzystanie z możliwości renegotjowania umów o dofinansowanie z beneficjentami, którzy nie zrealizowali założonych we wniosku rezultatów.

* * *

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektor, w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku lub o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku, lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartego w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

p.o. DYREKTORA DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
w Białymstoku
Barbara Chilińska

¹² Zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie, za powrót do pracy rozumiano podjęcie aktywności w formie umowy o pracę, dowolnej elastycznej formy pracy, stażu lub wolontariatu

